

KRONIKA MESTNE OBČINE LJUBLJANSKE

LETNIK I.

V LJUBLJANI, 1. JANUARJA 1934

ŠTEV. 1

DRUGA IZDAJA

Petdeset let je, odkar je ljubljanska občinska uprava prešla definitivno v slovenske roke; petnajst let, odkar živimo v svobodni državi. Kratka doba, ali ni je bilo za nas pomembnejše. Ko so bile potrgane verige suženjstva, ko smo doživeli veličastni trenutek zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev, je nastopil silen razmah duševnih in gospodarskih sil jugoslovenstva. Tudi Ljubljana je participirala na njem in »dolga vas« se je začnela izpreminjati v moderno mesto. Toda sredi najintenzivnejšega dela je bila tudi naša država potegnjena v vrtinec gospodarske depresije. Še ne zaceljene rane iz svetovne vojne so se začele odpirati iznova; napredek tehnike in racionalizacija vse produkcije, ki sta bila ponos modernega človeka, sta prinesla najtežji problem naše dobe: brezposelnost; vsak dan nastajajo nova gospodarska in socialna vprašanja, ki dajejo obeležje tej za človeštvo morda najusodnejši dobi. Ne vemo še, kam plovemo. Vemo le, da smo na prelomu nove dobe, da je to, kar zgodovina imenuje »novi vek«, končano, in da se odpira pred nami temna bodočnost. Bo-li prinesla človeštvu mir in odrešenje, ali pa se začne nov vek novih bojov, prevratov in trpljenja?

Ni li vredno zapisovati v tem času vlogo našega mesta? To tembolj, ker je povest Ljubljane tudi povest Slovencev, zgodovina tretje prestolnice naše države, pa tudi važen del zgodovine Jugoslavije. Izkušnja nas uči, da se to, kar donaša v tem pogledu dnevno časopisje — včasih vestno, včasih pa tudi le bežno ali premalo temeljito ali po vsako-

kratnem okusu prebarvano — porazgubi in pozabi. Še v rodbinah, v katerih se ne pišejo rodbinske kronike, ne sega spomin dosti preko tretje generacije. Najmlajši naš rod že ne ve več ničesar o stari Ljubljani, da, pozablja že na čas svetovne vojne in velike prevratne dneve!

Zato smo se odločili, da bomo pisali kroniko našega mesta. Objektivno in mirno bo prinašala kronika vse o Ljubljani, kar je vredno, da ostane v spominu. Pisala bo zgodovino njenega prebivalstva, posameznih stanov, znamenitih oseb in važnih dogodkov; pripovedovala bo povest njene industrije, trgovine, obrti; beležila bo njeno kulturno stremljenje, umetniški razvoj; zemljepisci, geologi, starinoslovci bodo prinašali svoje študije o njej. Tako bomo polagoma v besedi in sliki zbirali gradivo, da pripravimo tla onemu, ki bo sledeč svetlim vzgledom naših kronistov Vrhovca in Vrhovnika prvi napisal celotno zgodovino Ljubljane.

Pisali bomo kroniko Ljubljane, ker jo ljubimo. Ljubimo jo radi njenih vrlin in kljub njenim slabostim. Mi je ne gledamo v težkih, deževnih, temačnih dneh. V naših dušah živi njena slika, ko se ponosno dviga iz lahnih jutrnjih megel, ožarjena od pomladanskega solnca. In radi pozabimo na vse senčne strani, na težke socialne prilike, na trpljenja in na zlobe, kadar se nam odkrije Ljubljana v svoji lepoti: bela in mlada, lesketajoča se nevestica sredi zelenih trat in njiv, obdanih s sinjimi gorami!

Ob 15letnici osvobojenja, 1. decembra 1933.

Dr. DINKO PUC
MESTNI NAČELNIK IN ŽUPAN LJUBLJANSKI